

УБМБУ Судакъ щеэри больгеси «Къырымтатар тилинде окъуткъан 3 номералы орта умутасиль мектеби»

Беден тербиеси дерсининъ план-конспекти (8 сыныф)

Азырлады: оджасы Ибрагимова Ф.Ф.

Дерснинъ вазифелери:

- аркъадашларнен бирликте мешгъулиетлерни ишлеп чыкъармакъ, къаршылыкъ табилик анъламны шекиллендирмек;
- арекет фаалликни ве эсас арекет хусусиетлерни инкишаф этмек;
- аркъадашларына нисбетен яхши мунасебет тербиелемек;
- беден тербиеси мешгъулиетлерге меракъ ве ихтиядж ашламакъ.

Дерс - оюн: “Мен, сен, о”.

Талебелернинъ макъсады:

- Бири-бирине ярдым этмек ве къол тутмакъ;
- Аркъадашыны козетмек ве онъа къыймет кесмек.

Кечирюв ери: мектеп спорт залы.

Мешгъулиетнинъ мундериджеси

I кириш къысым:

1. Сыраланув, селямлашув, дерс вазифелерини илян этюв.

2. Колоннада бирер юров:

- къолларны котерип, пармакълар уджунда турмакъ
- къоллар бельде, табанлар устюнде турмакъ
- къоллар бельде, яваш чёкип отурмакъ
- къоллар бельде, чёкип отурмакъ
- къоллар бельде, яваш котерилип, юрюшке кечмек
- юрюш, спорт юрюшвине кечмек (шапылдатып), сигналдан сонъ тезлештирип, чапувгъа кечмек.

3. Колоннада бирер-бирер чапув;

(биринджи 3 адам ортагъа чапып чыкъалар ве вазифелерни беджерип, колоннадаки озырлерине чапып къайталар, сонъра невбет сыйфатында)

- ятыкъ алда къолларны букмек ве букмемек
- чёкюв алдан тёпеге секирмек

(чапмакъны токъттамамакъ)

Беджерильген дереджеси

10 дакъ.

2 дакъ.

3 дакъ.

10 адым

10 адым

5 дакъ.

15 кере

15 кере

25 дакъ.

7 дакъ.

Усулий тевсиелер

Кевденинъ къияфetine бакъмакъ.

Къолларгъа бакъмакъ, аякълар додгъру олмалы

Огге эгильмемек

Аркъа дос-додгъру олмалы, огге эгильмемек

Аркъа дос-додгъру олмалы, аякъ уджунда юрмели

Аркъа дос-додгъру олмалы, огге эгильмемек

Къоллар букленген алда шапылдап тюзгүн адымлар беджермек

Нефес алувины незарет этмек

Бельни букмемек

Юксекче секирмек, аякъ уджунда секирмек

Эписи мешгъулиетлер – б.а.

4. Нефесни дөгъурламакъ ичюн мешгъулиетлер.

II Эсас къысым:

6-8 кере

Сырада еринде турып У.И.М.;

- алтышар сыраланмакъ. (мешгъулиетлерни эписи бир вакъытта беджерелер, амма бирден берильген сигналдан сонъ аркъада тургъанлар огде тургъанларның артындан тез алда чапалар)

6-8 кере

6-8 кере

Б.а. – бири-бириининъ омузларына къолларны къюов, аякълар омузлар кенълигинде:

1-3 – огге тыгъызылы эгильтемек

4 – б.а.

4 –ер кере

Б.а. – аякълар омузлар кенълигинде:

8-9 кере

1 – кевдени сагъыгъа айландырмакъ, къолларнен чекильмек

2 – б.а.

5-ер кере

3 – кевдени солгъа айландырмакъ, къолларнен чекильмек

4 – б.а.

Б.а. – сагъ аякъ огде:

4-5 кере

1-3 – тыгъыз чёкювлөр

4 – аякълар турушыны атлавнен денъиштирмек

15-20 атлав

Б.а. – о.с., бири-бириининъ омузларына къолларны къюов:

1 – чёкмек

2 – турмакъ

3,4 – кене айны.

Б.а. – кене айны:

1 – сагъ якънен огге саллав-солгъа

4-5 кере

2 – б.а.

3 – сол аякънен огге-сагъгъа саллав

4 – б.а.

И.п. –толусынен ашагъы чёкмек:

3 дақъ.

1-4 – сагъгъа атлав

1-4 – солгъа атлав.

Б.а. – толусынен чёкмек:

- 10-15 сание ичинде еринде турып

къоллар бири-бириининъ омузларына (къолларны ачмамакъ)

Аркъа дос-догъру, ноги не сгибать, аркъадашларының омузларына эзмек

Сол аякъ дос-догъру, аякъ уджунда

Сагъ аякъ дос-догъру, аякъ уджунда

Огге эгильтемек

Аркъа дос-догъру, атлавны бир вакъытта беджермек

Аркъа дос-догъру, аякъ уджунда чёкмек

Тизлерни букмемек, мусавийликни тутмакъ

Атлавларны аякъ уджунда бир вакъытта беджермек

Огте эгильтемек

Нефес алувины незарет этмек

Бельде эгильтемек

чёкип атламакъ.

Б.а. – къолларнен тутушып, нефесни дөгүрламакъ ичюн мешгъулиетлер:

1-2 – къолларны котермек, нефес алмакъ 2 дакъ.

3-4 – къолларны ашагъы тюшюрмек, нефесни чыкъармакъ.

Сызыкъ устюнде сыралардан колонналаргъа тизильмек (сагъ тарафынен).

Колоннада У.А.М.: 5 дакъ.

(къаршида тургъан сызыкъкъадже огге кетирген атлавлар)

Б.а. – огде тургъанынъ омузына сагъ къолны къоймакъ, сол къолнен балдырыны котермек – сагъ аякъ устюнде секирмек.

Б.а. – огде тургъанынъ омузына сол къолны къоймакъ, сагъ къолнен балдырыны котермек 5 дакъ. – сол аякъ устюнде секирмек.

Б.а. – огде тургъанынъ омузларына къолларны къоймакъ – эки аякъ устюнде секирмек.

3. Идаре этювни инкишаф этмек ичюн мешгъулиетлер (сыраларда):

- Къолларны эки тарафкъа ачмакъ, козълер къапалы, сигнал тезлигинен айландырмакъ (козълерни ачмакъ);
- сагъ къолны ашагъы тюшюрип, огге эгилемек ве ерге тиймек, сигнал тезлигинен сагъ къолны козетип, сол къолны аркъагъа - айландырмакъ.

4 Оюн эстафеталар:

- гимнастик мердивен устюне тез котерильмек ве устюндөн тез тюшмек: оғыланлар – тек къоллар ярдымынен юкъары чекильтемек ве тюшмек; къызлар – сербест алда котерильмек ве тюшмек;
- къолларда баскетбол топларынен гимнастик мердивен устюне юкъары тез котерильмек, ашагъы сербестликнен тюшип, тез къайтмакъ, кокюстен топны атмакъ;
- онъ къолнен топны сызыкъкъадже чапып алып бармакъ чапмакъ, арткъа – баш артындан сол къолнен топны

Атлавларны бир вакъытта беджермек, къолларны ачмамакъ

Аякъ уджунда секирмек

Юксек атлавларны аякъ уджунда беджермек

Тез айланмакъ, козълерни ачмамакъ

Къолгъа бакъып, айланмакъ

Секирмейип, ашагъы тюшмек

Топны къолдан тюшюрмемек, аткъанды къол арекетине дикъкъат этмели

Топны дөгъру алып бермек, къоллар арекетине эмиет бермек

Дерстен азат олгъанлар судьялыкъ япалар

Низамлыкъны козетмек

Сагълыкъ ве кейфиет акъкъында сорамакъ

Бурунен нефес алмакъ,

атмакъ.

агызыдан нефес чыкъармакъ

5. Спорт ве арекетке кетирген оюнлар:

- огъланлар – баскетбол оюны
(залның юқъары къысмында) судья ярдымынен:
- къызлар – “батлбол”оюны, пусканы бири-бирине атып, ракъипнинь чөмбери ичине кирсетмек (бош сув шишлернен урмакъ).

Чыдамлыкъ, кучъ, тезлик, чевиклик, арекет

Бирликте арекет этмек.

III. Соңки къысым:

1. Умумий сыраланув.

2. Нефесни дөгъурламакъ ичюн мешгъулиетлер: ашагыдан къолларнен тутушмакъ, 1-2 – къоллар тёпеге – нефес алмакъ, 3-4 – къоллар ашагы – нефес чыкъармакъ.

Нетиджелев, суаллерге джевал:

- дерсте насыл арекет хүсусиетлери узеринде чалыштыкъ?
- Дерс оюнның манасы – “Мен, сен, о”?
- баалав (осв. – экишер талебе аркъадашларны козетип, баалайлар).

4. Эв вазифеси– индивидуаль шекильде.